

Klimatilpasning

KS inviterer til arbeid i kommunenettverk 2024-25

*Sammen for
et klimarobust samfunn*

Ekstremværet «Hans»

OPPSUMMERT

Ekstremværet «Hans» traff Sør-Norge 7.-9. august, og førte til flom, jordskred og oversvømmelser. Særlig Innlandet og Viken ble hardt rammet.

• **Mandag kl. 13:17 Kommuner ber om 1 milliard kroner etter «Hans»** - 36 kommuner fra Innlandet, Viken og Trøndelag som i sommer ble rammet av uværet Hans, har bedt om til sammen 1 milliard kroner til utbedring og oppgradering.

Søknaden er sendt til Statsforvalterne i de ulike fylkene, og størstedelen av søknadene gjelder gjenoppbygging av kommunale veier og ledninger, melder [Kommunal Rapport](#).

(NTB)

• **20. september kl. 10:05 Nye støttetiltak etter ekstremværet** - Den kommunale skjønnsmiddelordninga blir midlertidig utvida slik at kommunane får dekt utgifter i samband med opprydding.

Endringane gjeld for kommunane sine kostnader til all opprydding etter ekstremværet hausten 2023 som ikkje blir dekt over andre støtteordningar.

- Vi er oppteken av at kommunane ikkje sit igjen med store kostnader til nødvendig opprydding. Det er derfor rett å midlertidig utvide retningslinjene for skjønnstilskotet, seier kommunal- og distriktsminister Sigbjørn Gjelsvik.

• **19. september kl. 14:36 Bønder og kommunene får økt økonomisk støtte etter ekstremvær** - Staten skal dekke en større andel av bøndenes økonomiske tap på grunn av klimatiske forhold, som uvær og tørke, og nedbør avlinger.

Produksjonssviktor
ekstremvær
pre

Vannmagasinene dempet flommen betydelig

Nedbøren under uværet «Hans» har vært ekstrem. I Hallingdal er det enkelte steder målt 1000-årsflom. Ved Nesbyen ble det redusert til 100-årsflom takket være vannmagasinene.

15/08/2023
f t in e

Vannstanden i Drammenselva går nedover: Fortsatt stengte veier

Har oppdaga erosjonshol i Hønefoss: evakuerte bebuarar får ikkje flytte heim

Nå er strømkablene ved kraftverket sprengt

Jernbanebrua har rast sammen: Ble anbefalt kontrollert i 2019

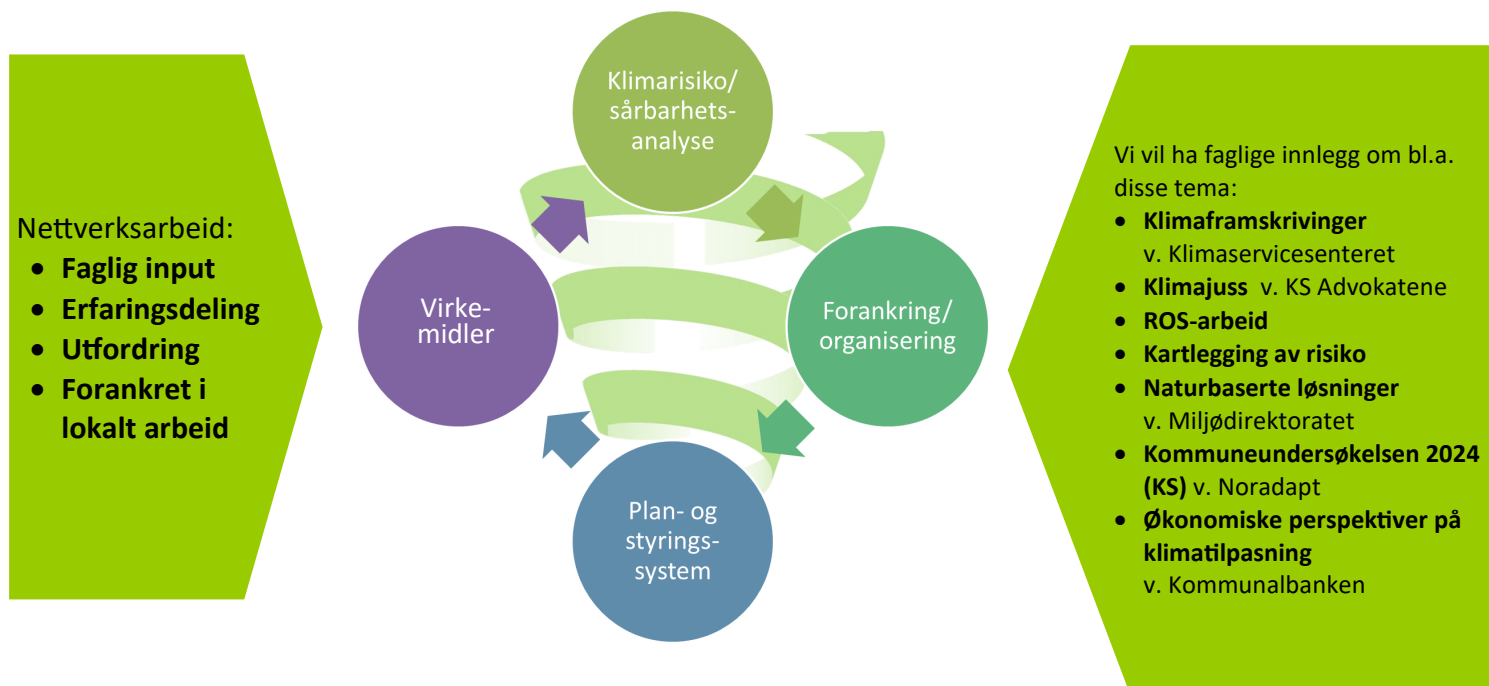

NVE: Regn kan forlenge flaumtoppen

Nettverket passer for kommuner som vil ...

- analysere sin klimasårbarhet (ref helhetlig ROS)
- styrke klimatilpassning i plan- og styringssystemet
- styrke innsikt og bruk av naturbaserte løsninger
- arrangere et temamøte om lokal klimasårbarhet/risiko
- delta aktivt på nettverkssamlinger

Nettverksmodell og gjennomgående fokus

Struktur - som kan justeres i samarbeid med deltakerne

Formøte med hver kommune	Nettverksmøte	Oppstartsamling	Nettverksmøte	Nettverksamling	Lokalt kommunemøte	Nettverksmøte	Erfaringsamling
Ca 1t	2-3 t	2 dager	2-3 t	2 dager	3-4 timer	2-3 t	2 dager
Digitalt	Digitalt	Gardermoen	Digitalt	Gardermoen	Fysisk/hybrid	Digitalt	Gardermoen
April/mai/juni	Juni	August '24	September	Oktober '24	Høsten '24	November	Januar '25

- Det har vore interessant og lærerikt å vere med i nettverket. Nettverket ga god fagleg input og er ein fin arena til å diskutere utfordringar i arbeidet med klimatilpassing direkte med andre kommunar i same situasjon.

Ingvild Høydal,
Gulen kommune

- Me fekk gode faglege innlegg, felles utfordringar, felles løysingar i god dialog med andre kommunar.

Jon Nedkvitne,
Kvam herad

- KS skal medvirke til at kommunesektoren øker sin kompetanse og kapasitet til å drive klimatilpassing. Det skal skje ved å styrke fylkeskommunenes rolle, sette i gang nye klimatilpassings-nettverk og å utvikle klimakunnskap som er tilpasset kommunesektorens behov

Gunn Marit Helgesen,
styreleder KS

Krevende oppdrag krever innsats på tvers!

Mer enn 60 kommuner har deltatt i våre nettverk om klimatilpasning! Kanskje din kommune også vil være med?

Samfunnsutvikling tilpasset et klima i endring er sammensatt og svært krevende. Kommunen har et stort ansvar i dette arbeidet.

Vår erfaring er at nettverksarbeid fungerer godt til komplekse utfordringer som klimatilpasning. Bli med når vi nå åpner for ny runde av det populære nettverket om klimatilpasning! Vi bygger videre på erfaringer fra fire tidligere kommunenettverk.

Deltakerne i nettverket vil få tilgang til og dele erfaringer og kunnskap fra feltet. KS vil også samarbeide med statlige og regionale aktører samt ulike fagmiljøer om innholdet på samlingene.

Klyngesamarbeid: KS anbefaler at nabokommuner deltar sammen i dette nettverket. Det gir ekstra styrke i arbeidet med naturkrefter som ikke kjenner kommunegrensene.

Innhold

Nettverket skal styrke kommunens arbeid med klimatilpasning. Hver kommune jobber med sine lokale utfordringer. Faglig påfyll og erfarings- og kunnskapsdeling står sentralt i nettverket. Deltakerne må være forberedt på arbeid mellom samlingene og å ta en aktiv rolle på samlinger. Vi har i hovedsak et strategisk perspektiv.

Organisering

Nettverket vil ha **tre todagerssamlinger**. Vi starter vanligvis kl 10:00 dag 1 og avslutter kl 15:00 dag 2. Vi vil også ha **digitale samlinger via teams** - å 2-3 t. Se side tre i denne folderen.

De fysiske samlingene blir denne gang på **Gardermoen/Lillestrøm**. Avslutningssamlingen vil få form av erfaringskonferanse der vi eventuelt kan invitere åpent én av dagene.

Kostnader

Deltakeravgiften er en engangsavgift. Kommunene betaler i tillegg egne reise- og oppholdsutgifter i tilknytning til samlingene.

Kostnad per kommune for deltakelsen, gradert etter innbyggertall. Satsene er eks. mva.:

< 5 000 innb	12 200	15 001 – 20 000	36 300
5 001 – 7 500	14 800	20 001 – 30 000	44 250
7 501 – 10 000	22 800	30 001 – 40 000	49 700
10 001 – 15 000	29 600	> 40 001	55 600

Påmelding og deltakelse

I påmeldingen må kommunen beskrive kort og overordnet: **Status - Utfordringer - Ønsker ... i sitt klimatilpasningsarbeid**. Oppgi også kommunens **kontaktperson**.

Før oppstart i nettverket tar KS initiativ til et digitalt oppstartsmøte sammen med hver kommune. Der vil kommunens status og arbeid i nettverket være tema.

Før hver samling får dere en invitasjon med rammeprogram. Da melder kommunen på aktuelle deltakere til denne samlingen. KS forutsetter at kommunen deltar med minst to deltakere, gjerne flere, og det forutsettes at minst en av disse deltar fast på alle samlinger.

Vi anbefaler at ordfører og kommunedirektør deltar på første dag av oppstartsamlingen. Dette vil gi økt innsikt i utfordringsbildet og de aktuelle strategiske veivalg, samt bidra til forankring av arbeidet med klimatilpasning. Dersom noen kommuner ønsker å delta med toppledelse gjennom hele nettverket vil vi gjerne legge til rette for det. Erfaringsmessig gir det enda større utviklingskraft i den enkelte kommune.

Det bør være minst seks deltakende kommuner i nettverket. Ved stor pågang oppretter vi venteliste.

Velkommen til samarbeid i nettverk i 2024-25!

Kommunens arbeid gjennom nettverket

- Før oppstart: Beskrive **kommunens status** og utfordringer og delta i et digitalt **oppstartsmøte** for hver kommune, sammen med KS.
- Sette egne **aktivitetsmål** for nettverks-perioden og rapportere i nettverket om dette.
- Gjennomføre en **ROS-analyse** - med særlig fokus på klimasårbarhet (evt oppdatere eksisterende dokumentasjon)

- Invitere til et 3-4-timers **kommunemøte** der vi anbefaler at politisk og administrativ ledelse og aktuelle fagfolk deltar.
- Arbeide målrettet for at klimatilpasning er en **tydelig del av kommunens plan- og styringssystem**.
- Utforske – og eventuelt etablere – **interne og/eller regionale fora** for felles arbeid med klimatilpasning.
- Selvsagt blir kommunen utfordret til å **dele erfaringer** i nettverket.

Påmeldingsfrist for kommunen: Snarest - og senest 5. mai 2024

Påmelding ved epost til: jarl.vidar.erichsen@ks.no

Ta gjerne kontakt om du lurer på noe! Kontaktpersoner og utfyllende informasjon:
Ole.Jorgen.Grann@ks.no - tlf 901 06 703 // Jarl.Vidar.Erichsen@ks.no – tlf 971 92 848